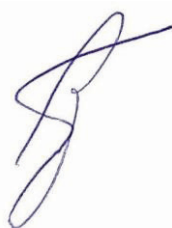

Ecologische beoordeling bestemmingsplan bedrijventerrein Gildenweg te Blokker

Opdrachtgever	Gemeente Hoorn
Referentie	E.W. de Vries 2011. Ecologische beoordeling bestemmingsplan bedrijventerrein Gildenweg te Blokker. A&W-notitie 1851. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	1851gho
Status	Definitief
Datum	10 januari 2012
Projectleider	E.W. de Vries
Autorisatie	Goedgekeurd, R.J. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets
3. Beschermde natuurwaarden
4. Effectbepaling en beoordeling
5. Conclusies
6. Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Foto 1-6. Impressie van het plangebied (foto's A&W)

1. Inleiding

Deze notitie bevat de ecologische toetsing die van belang is voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor bedrijventerrein Gildenweg te Blokker (gemeente Hoorn). Het plangebied ligt binnen de gemeente Hoorn. Het nieuwe bestemmingsplan is sterk conserverend van aard, maar omvat tevens mogelijkheden voor de uitvoering van beperkte ruimtelijke ingrepen (aanbouw, renovatie, uitbreiding, sloop etc.). Er zijn op dit moment geen concrete ingrepen gepland. In deze notitie vindt daarom geen specifieke toetsing van plannen plaats. Wel wordt beschreven welke natuurwaarden in het plangebied een rol kunnen spelen bij toekomstige ontwikkelingen.

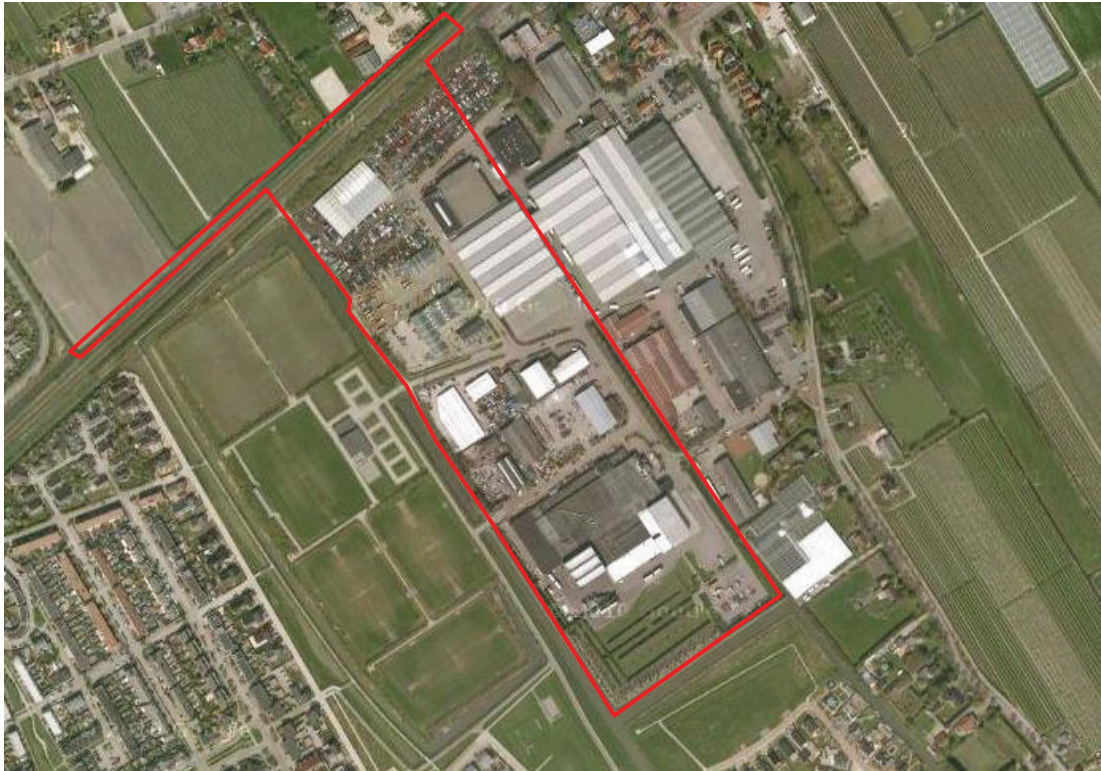
Deze notitie bevat een beknopte beschrijving van de ecologische waarden binnen de grenzen van het plangebied, waarbij gebruik is gemaakt van recente bronnen over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij Hoorn (websites, overzichtswerken, verspreidingsatlassen en onderzoeksrapporten). Hierbij is tevens gebruik gemaakt van eerdere toetsingen (Greve 2009, Stoker 2011, De Vries & Van der Heijden 2011). Bovendien is op 20 december 2011 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gekeken naar de (mogelijkheden voor) aanwezigheid van beschermde soorten. Het nieuwe bestemmingsplan is volgens de vigerende ecologische wet- en regelgeving getoetst, uitgaande van de (mogelijk) aanwezige natuurwaarden in en nabij het plangebied.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets

Het plangebied ligt aan de zuidwestkant van Blokker in de gemeente Hoorn (figuur 1). Het gebied omvat een deel van het bedrijventerrein Gildenweg, een deel van de spoorbaan Hoorn-Enkhuizen en de bermsloot ten noorden van de spoorbaan. Ten westen van het plangebied ligt een sportcomplex.

De bebouwing in het plangebied bestaat voornamelijk uit bedrijfspanden, loodsen en opslagplaatsen van materiaal. De infrastructuur bestaat uit een deel van de Gildenweg, parkeerplaatsen en de wegverharding op de bedrijfspercelen. In het grootste deel van het plangebied is spaarzaam begroeiing aanwezig die bestaat uit aangeplante struiken, bomen en gazons. Langs de spoorbaan is een houtsingel aanwezig met onder andere Zwarte els, Esdoorn, Gewone es en een ondergroei van Klimop, Braam en Gewone vlier. Aan de zuidzijde van het plangebied staan enkele hagen van coniferen. Behalve bermsloten langs de spoorbaan en langs de Gildenweg (oostgrens) is in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig. Het gebied wordt aan west- en oostzijde begrensd door watergangen.

Figuur 1. Overzicht van het plangebied (bron: Googlemaps).

3. Beschermdenatuurwaarden

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de wettelijk beschermde natuurwaarden die (mogelijk) aanwezig zijn in het plangebied en de omgeving daarvan. Dit zijn beschermde gebieden (Natura 2000-gebied, Ecologische Hoofdstructuur, overige beschermde gebieden) en beschermde soorten.

3.1 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Markermeer & IJmeer' dat op een afstand van 3 km ten zuiden van het plangebied ligt. Dit Natura 2000-gebied is aangewezen volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn voor bepaalde natuurwaarden, waarvoor in het ontwerpbesluit instandhoudingsdoelen zijn opgesteld. Deze aangewezen natuurwaarden zijn het habitatype (vegetatietype) Kranswierwateren en de soorten Rivierdonderpad, Meervleermuis en 23 vogelsoorten.

3.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). De begrenzing van de PEHS loopt vrijwel gelijk met die van het boven beschreven Natura 2000-gebied en bevindt zich langs de oevers van het Markermeer. De afstand tot deze gebieden is ongeveer 2,5 km.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook ten aanzien van natuurwaarden worden beschermd via andere regelgeving, bijvoorbeeld het streekplan. Het plangebied en de directe omgeving ervan zijn niet beschermd door deze overige vormen van gebiedsbescherming.

3.4 Beschermde soorten (Flora- en faunawet)

Gezien het huidige karakter is het plangebied voor veel soorten waarschijnlijk niet van belang. Desondanks kan de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten niet op voorhand worden uitgesloten. Daarom is een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de aanwezigheid van en mogelijkheden voor beschermde en/of kritische soorten. Hieronder is per soortgroep besproken welke wettelijk beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke daarvan mogelijk van het plangebied gebruikmaken.

Planten

In het plangebied is zeer weinig natuurlijke begroeiing aanwezig en de aanwezige groenvoorzieningen worden bovendien intensief beheerd. Onder deze omstandigheden is de aanwezigheid van wettelijk beschermde plantensoorten onwaarschijnlijk.

Ongewervelde diersoorten

Gezien de verspreidingsgegevens en het ontbreken van belangrijke ecologische randvoorwaarden, zoals geschikt voortplantingswater voor wettelijk beschermde libellen en waardplanten voor dagvlinders, worden in het plangebied geen wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten verwacht (o.a. Bos *et al.* 2006, EIS *et al.* 2007, Bouwman *et al.* 2008).

Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de middelzwaar beschermde Kleine modderkruiper en zwaar beschermde Bittervoorn (Van Delft *et al.* 2011). De sloten binnen de grenzen van het plangebied zijn ongeschikt voor deze soorten, maar in de aangrenzende sloten ten westen en zuiden van het plangebied is de aanwezigheid van deze soorten niet uit te sluiten.

Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied alleen waarnemingen bekend zijn van enkele licht beschermde soorten, zoals Gewone pad, Bruine kikker, Bastaardkikker en Kleine watersalamander (Herder 2010, Van Delft *et al.* 2011). De kans bestaat dat enkele van deze soorten gebruikmaken van het plangebied.

Reptielen

In de omgeving van het plangebied komen geen reptielen voor (Herder 2010, Van Delft *et al.* 2011). Er is wel één waarneming bekend van een dode Ringslang op de Zuiderdijk bij Schellinkhout (Herder 2010). Het betrof waarschijnlijk een zwervend exemplaar afkomstig van de populatie langs de IJsselmeerkust ten zuiden van Marken. Het plangebied voldoet niet aan de habitateisen van reptielen. Om deze redenen worden geen reptielen verwacht in het plangebied.

Vogels

Door de beperkte aanwezigheid van opgaande begroeiing in een groot deel van het plangebied is hier weinig gelegenheid voor broedende vogels. Tevens zal het aantal broedvogels beperkt zijn door de verstoring als gevolg van het huidige gebruik van het bedrijventerrein. Het is echter niet uit te sluiten dat jaarlijks enkele vogels van stad en park tot broeden komen in struiken en bomen in en rond het plangebied, zoals Merel, Winterkoning, Houtduif en Roodborst. In de houtsingel aan de noordzijde van het plangebied zijn mogelijkheden aanwezig voor soorten als Tjiftjaf, Zwartkop, Ekster en Zwarte kraai. Van de laatste twee werden bij het veldbezoek enkele nesten waargenomen.

Vleermuizen

Er zijn volgens de verspreidingsgegevens zeven verschillende vleermuissoorten in de omgeving van het bestemmingsplangebied waargenomen (www.zoogdieratlas.nl, Limpens *et al.* 1997, Kapteyn 1995). Deze zijn: Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Watervleermuis en Laatvlieger. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die

van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder worden deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. In het plangebied en omgeving zijn geen geschikte bomen aanwezig om verblijfplaatsen te herbergen. Veel van de gebouwen zijn ook ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen, omdat ze zijn opgebouwd met profielstaal. Een klein aantal van de gebouwen in het plangebied heeft gedeeltelijk bakstenen muren met een spouw daarachter. Hier zijn in principe mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen, maar de aanwezige straatverlichting en het feit dat de bedrijfsgebouwen met lampen worden aangeschoten, maken het onwaarschijnlijk dat er daadwerkelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Foerageergebied

Hoewel het zeker geen optimaal jachtbiotoop is, kan het plangebied fungeren als foerageergebied voor een aantal van de bovengenoemde soorten. Dit geldt met name voor de soorten die ook in stedelijke omgeving jagen, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied maken vleermuizen om zich te oriënteren meestal gebruik van vaste vliegroutes langs lijnvormige structuren, zoals lanen, boomsingels, (oevers van) sloten en straatpatronen. Langs het plangebied zijn twee van dergelijke structuren aanwezig, namelijk de sloot aan de westzijde en de spoorbaan. Langs beide elementen is straatverlichting aanwezig, waardoor zij minder geschikt zijn als vliegroute van vleermuizen. Omdat bovendien waarschijnlijk regelmatig veel licht op de sloot en de spoorbaan schijnt vanuit de lichtmasten op het naastgelegen sportcomplex, is het onwaarschijnlijk dat in en rond het plangebied vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn die essentieel zijn voor de functionaliteit van verblijfplaatsen in de omgeving.

Overige zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied komen verscheidene licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Egel, Mol en verschillende (spits)muisensoorten (www.zoogdieratlas.nl, www.waarneming.nl). Het valt te verwachten dat enkele van deze soorten ook in het bestemmingsplangebied geschikt leefgebied hebben gevonden.

In de omgeving van het plangebied komen geen middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten voor (www.zoogdieratlas.nl).

4. Effectbepaling en beoordeling

Op basis van het overzicht van de beschermde natuurwaarden (hoofdstuk 2), worden in dit hoofdstuk de wettelijk beschermde gebieden en soorten besproken die mogelijk negatieve effecten ondervinden uitgaande van het toekomstig gebruik en ruimtelijke ingrepen in het plangebied volgens het nieuwe bestemmingsplan. Wettelijk beschermde natuurwaarden die in dit hoofdstuk niet worden genoemd, komen hoogstwaarschijnlijk niet voor in het plangebied en/of ondervinden geen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen in het plangebied.

4.1 Natuurbeschermingswet

Het is onwaarschijnlijk dat het plangebied een ecologische relatie heeft met Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer en haar aangewezen natuurwaarden. Daarom wordt verwacht dat toekomstige ontwikkelingen binnen het plangebied geen conflict veroorzaken met de Natuurbeschermingswet.

4.2 Overige beschermde gebieden

Het is onwaarschijnlijk dat het plangebied een ecologische relatie heeft met de (P)EHS of enig ander beschermd natuurgebied in de wijde omgeving. Daarom wordt verwacht dat toekomstige ontwikkelingen binnen het plangebied geen conflict veroorzaken met overige vormen van ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

4.3 Beschermde soorten (Flora- en faunawet)

4.3.1 Licht beschermde diersoorten

In het plangebied komen mogelijk enkele licht beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten voor. Voor licht beschermde soorten geldt bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de afbraak en opbouw van gebouwen, veroorzaken daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van eventueel in het plangebied aanwezige licht beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten.

4.3.2 Vissen

In de waterpartijen in het plangebied is de aanwezigheid van wettelijk beschermde vissen onwaarschijnlijk, maar in de sloten grenzend aan het plangebied is dit niet uit te sluiten. Indien ruimtelijke ingrepen plaatsvinden aan die sloten, ontstaan mogelijk negatieve effecten op het leefgebied van de middelzwaar beschermde Kleine modderkruiper en/of de zwaar beschermde Bittervoorn. In dat geval ontstaat een conflict met de Flora- en faunawet. Voorafgaand aan dergelijke ruimtelijke ingrepen dient daarom te worden vastgesteld of de genoemde vissoorten aanwezig zijn. In het geval dat Bittervoorn wordt aangetroffen, dient voor de ingreep een ontheffing volgens de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Bij aanwezigheid van Kleine modderkruiper kunnen de werkzaamheden ook worden uitgevoerd volgens een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode om een conflict met de Flora- en faunawet te voorkomen.

4.3.3 Vogels

Indien ruimtelijke ingrepen in het plangebied plaatsvinden, moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Versturende werkzaamheden (bijvoorbeeld het bouwrijp maken van het terrein of het slopen van de aanwezige bebouwing) buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden vóór aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan is er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode. Dit kan worden voorkomen door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan tijdens de werkzaamheden, door bijvoorbeeld kap- en snoeihout niet dagenlang te laten liggen.

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten, die indicatief is en niet uitputtend. Nesten van soorten die op deze lijst staan, zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden er gezien het huidige gebruik ook niet verwacht.

4.3.4 Vleermuizen

Wanneer in het plangebied sprake is van gangbare ruimtelijke ingrepen binnen de planregels van het nieuwe bestemmingsplan, zal tijdens en na voltooiing van de

werkzaamheden geen sprake zijn van een belangrijke verandering van de huidige kwaliteit van het foerageergebied voor vleermuizen. Bovendien is in de omgeving van het plangebied veel alternatief foerageergebied beschikbaar. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied blijft gewaarborgd. Daarom, en omdat in het plangebied geen verblijfplaatsen en essentiële vliegroute worden verwacht, veroorzaken toekomstige ruimtelijke ingrepen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

5. Conclusies

De conclusies van de ecologische beoordeling voor het nieuwe bestemmingsplan Gildenweg te Blokker (gemeente Hoorn) zijn de volgende:

- Toekomstige ruimtelijke ingrepen in het plangebied binnen de planregels van het nieuwe bestemmingsplan veroorzaken geen conflicten met ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, EHS en overige vormen van gebiedsbescherming)
- Toekomstige ruimtelijke ingrepen in het plangebied veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - Broedende vogels en hun nesten worden niet verstoord. In § 4.3.3 staat beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.
 - Voorafgaand aan ingrepen aan de sloten ten westen en zuiden van het plangebied wordt vastgesteld of er wettelijk beschermde vissen aanwezig zijn. Bij aanwezigheid van beschermde vissen worden de benodigde vervolgstappen genomen (zie ook § 4.3.2).

Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.

Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. Brachytron, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.

Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON 42, jaargang 13 nummer 4; 105-119. RAVON, Nijmegen.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.

Greve, M.S.E. 2009. Ecologische beoordeling bestemmingsplanwijziging Zuiderdracht te Hoorn. A&W-rapport 1308. Altenbug & Wymenga bv, Feanwâlden.

Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.

Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Stoker, O. 2011. Ecologische beoordeling bestemmingsplan bedrijventerrein Oude Veiling te Hoorn. A&W-notitie 1777. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.

Vries, E.W. de & E. van der Heijden 2011. Voortoets Natuurbeschermingswet bedrijventerrein Hoorn '80. A&W-notitie 1724/EV/v1. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Geraadpleegde internetsites

www.waarneming.nl

www.zoogdieratlas.nl